

**Alsópetény Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
2018. évi 12. számú
Jegyzőkönyve**

**Készült: 2018. december 17.-én
az Alsópetényi Önkormányzat Hivatalában
megtartott Képviselő-testületi ülésről**

Jelen vannak: Lалуja Imre polgármester
Ó Szabó Mihály alpolgármester
Radványi Gábor képviselő
Kokovai Zsolt képviselő

Távol volt:
Varga Tibor képviselő

Tanácskozási joggal jelen van:
Kovácsné Varga Andrea jegyző
Vastag Ivett igazgatási előadó

Láluja Imre polgármester üdvözli a megjelenteket. A jelenléti ív alapján megállapítja, hogy a képviselőtestület határozatképes, mert a megválasztott 5 képviselőből 4 fő jelen van, az ülést megnyitotta.

Jegyzőkönyvvezetőnek javasolja Vastag Ivettet. A képviselőtestület a javaslatot 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta.

Ezt követően a polgármester javasolta, hogy a képviselőtestület a meghívón szereplő napirendet tárgyalja.

A képviselőtestület a napirendre tett javaslatot 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta, majd az alábbi napirendet tárgyalta:

N A P I R E N D :

T Á R G Y A :

1./ Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása.
Előterjesztő: Láluja Imre polgármester

N A P I R E N D T Á R G Y A L Á S A :

1./ Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása.
Előterjesztő: Láluja Imre polgármester
(HEP-tervezet csatolva)

Láluja Imre polgármester: Alsópetény Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 39/2013. (VI.26.) számú határozatával elfogadta a jelenleg hatályos, 2013-2018. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a írja elő az önkormányzatok számára a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését. E törvény, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel összhangban, a jelenlegi Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata szükségessé vált.

2013. július 1-től a 2003. évi CXXV. tv. 31. § (6) bekezdése értelmében önkormányzatunk csak abban az esetben részesülhet uniós, illetve állami támogatásban, ha a Helyi Esélyegyenlőségi

Program megfelel a hatályos jogszabályoknak. Tehát a felülvizsgálat során figyelembe kell venni, hogy a program a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelel-e. A program elfogadásához szükséges egyeztetések, véleményezések lefolytatásra kerültek.

Javaslom, hogy a Képviselőtestület az aktualizált, átdolgozott, felülvizsgált, 2019-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program-tervezetet fogadja el. Az átdolgozott program elfogadásával az előző program hatályát veszti.

A képviselőtestület a polgármester előterjesztését és javaslatát vita nélkül, 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta, majd az alábbi határozatot hozta:

**Alsópetény Községi Önkormányzat
Képviselőtestületének
91/2018. (XII.17.) önk. határozata:**

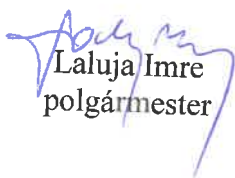
Alsópetény Község Önkormányzatának Képviselőtestülete Alsópetény Község Önkormányzata 2019-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját az előterjesztett tartalommal elfogadja. Ezzel egyidejűleg a Képviselőtestület hatályon kívül helyezi a 39/2013. (VI.26.) számú határozatával elfogadott Alsópetény Község Önkormányzata 2013-2018. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Határidő: azonnal

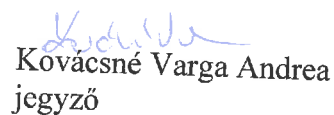
Felelős: polgármester

Miután több napirendi pont nem volt, a polgármester az ülést bezárta.

K.M.F.

Láluja Imre
polgármester

Kovácsné Varga Andrea
jegyző

ALSÓPETÉNY KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL
2617 Alsópetény, Petőfi út 24.
Tel.: 35/530-061; tel/fax: 35/530-019
E-mail: polgarmester@phalsopeteny.hu

MEGHÍVÓ

Értesítem, hogy **2018. december 17.-én** (hétfőn), 8:00 órai kezdettel **rendkívüli képviselő-testületi ülést** tartunk melyre ezennel meghívom.

Az ülés helye: Önkormányzat Hivatala
2617 Alsópetény Petőfi út 24.

Napirend

- Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása**
Előterjesztő: Lалуja Imre polgármester

Tisztelettel kérem, hogy a napirend fontosságára való tekintettel az ülésen megjelenni szíveskedjék.
Alsópetény, 2018. december 14.

Láluja Imre
polgármester

JELLENLÉTI ÍV

a 2018. december 17.-ei képviselő-testületi üléséről

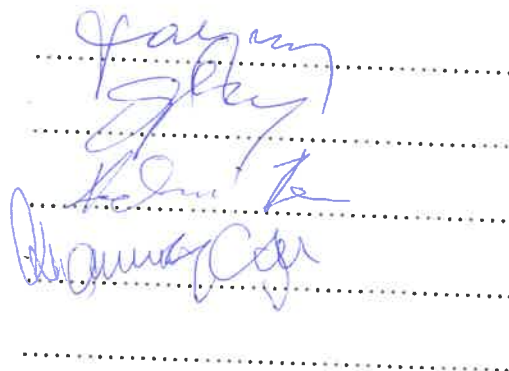
Laluja Imre polgármester

Ó Szabó Mihály alpolgármester

Kokovai Zsolt képviselő

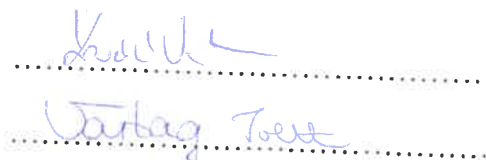
Radványi Gábor képviselő

Varga Tibor képviselő

Kovácsné Varga Andrea jegyző

Vastag Ivett jegyzőkönyvvezető

Alsópetény, 2018. december 17.

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
2018-2023**

Alsópetény Község Önkormányzata

Tartalom

Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	39
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	42
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
1. A HEP IT részletei.....	53
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
3. Megvalósítás.....	68
A megvalósítás előkészítése.....	68
A megvalósítás folyamata.....	68
Monitoring és visszacsatolás.....	68
Nyilvánosság.....	69
Kötelezettségek és felelősség.....	69
Érvényesülés, módosítás.....	69
4. Elfogadás módja és dátuma.....	71

2018. december

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény, 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi mentorokról szóló szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Alsópetény Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a költségvetési koncepciót, Gazdasági programot, Településfejlesztési stratégiát, Településrendezési tervet, Településrészkerzeti tervet, Településfejlesztési koncepciót, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatait, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Település története

A Nógrád megyében található Alsópetény és közvetlen környezete esetén különösen nagy vonzerőt képviselnek a természeti környezetből fakadó adottságok, a történelmi emlékek, a kulturális és néprajzi értékek, a gazdag hagyományok és szokások.

A településről hiteles, okleveles forrást 1268-ból ismerünk legkorábban. Az abban megjelölt időpont nem a település kialakulásának az ideje, hanem annak a Zsadány- nembeli Dénes mester részére történt adományozásának időpontja. A hely legnevesebb középkori birtokosa Werbőczy István jogtudós, aki 1514-re részben itt állította össze a magyar nemesi jogszabályokat rendszerbe foglaló és jogforrásként szolgáló Hármaskönyvet.

A településre Nézsza felől érkezőket az Andreánszky-park hatalmas fáit fogadják. A kúria és díszkert utolsó birtokosa után, mint Andreánszky-kúria került be a köztudatba. Andreánszky Gábor Magyar Nemzeti Múzeum Növénytan Osztályának I. osztályú őre, 1943-45-ig a növénytár igazgatója. 1945-től az egyetem Növényalaktani és Növényrendszertani Intézetének professzora. Nevéhez fűződik a tár ősnövénygyűjteményének a megkésztetése, mely a hazai paleoflóra legteljesebb képviselője. Tudományos munkásságát Európa-szerte elismerték. A Bécsi Zoológiai – Botanikai Társaság tiszteletbeli tagja, a Magyar-Spanyol Társaság alelnöke. 1967-ben hunyt el. Posztumusz 1989. május 9-én állították vissza akadémiai tagságát.

A megyei levéltárban őrzött dokumentumok között fellelhető egy térkép, mely a múlt század elején készült. A térképen jól látható az egykori kúria épülete, a hozzá tartozó gazdasági épületekkel és a parkkal. Az épület Hild József népszerű kúria-típusának formanyelvét utánozva 1820 körül épült, klasszicista stílusban. A második világháborúban és épület megsérült, állapotával a későbbiekben nem törődtek, az 50-es évek közepére meglehetősen romossá vált, későbbiekben elbontásra került. 2011-ben az Önkormányzat magánbelfertető részére értékesítette a területet, majd a levéltárban fellelhető leírások, fotók alapján, valamint az alsópetényi lakosok elmondásai alapján az épület eredeti formájában megépítésre került. A park botanikai szempontból értékes fajták többsége (80 %-a) őshonos.

A település szelén található kastély együttes eredetileg a Gyurcsányi családé volt. A 19. század elején a Gyurcsányi család jelentős szerepet játszott Nógrád vármegye életében. Gyurcsányi József 1806 és 1811 között Nógrád vármegye fő szolgabírája volt. A család utolsó férfitagja, Gyurcsányi Gábor előbb, mint a vármegye helyettes alispánja, majd 1828 és 1832 között, mint első alispánja tevékenykedett.

A 19. század első felében lett a kastélynak nevet adó Prónay család. A Prónay család Türocz vármegye legősbb birtokosai közé tartozott. A török kor utáni időszakban Nógrád megyében szerepek jelentős birtokokat és itt váltak fontos nemesi családdá. Így például Prónay Pál 1725 és 1741 között Nógrád vármegye követe volt. A Prónayak közül került ki többek között a következő két évszázadban a vármegye egy-egy tisztügyésze és főjegyzője, táblabírája és szolgabírája, aljegyzője és országgyűlési képviselője. A család 20. századi tagjai közül kiemelkedik Prónay Mihály 1906-ban lett Nógrád vármegyei főispán.

Az 1990-es évek elején a kastélyon jelentős átalakításokat végeztek. Az épületek visszakapták reprezentatív lakóhely funkciójukat, illetve rendezvénynek céljait is szolgálták. A kastély együttest 2009-ben megvásárolt új tulajdonos célú tűzte ki, hogy a kastély eredeti értékeivel összhangban álló, modern hasznosítási formát kapjon úgy, hogy a teljes helyreállítás és felújítás után látogatható is legyen. Ezt a munkát részletes tudományos (levéltári, történeti, művészettörténeti) kutatás előzte meg és a helyreállítás során mindvégig örökségi, műemléki szakemberek bevonásával folyt a tervezés és a kivitelezés, valamint az új épületek kialakítása.

Település földrajzi elhelyezkedése

Alsópetény a Cserhát-vidéken belül a Nézsza – Csövéri-dombság kistájhoz tartozik. A település környezete tagolt felszínű, alacsony közephegységi jellegű táj, amelyen belül Alsópetény a Kő-hegy, Déli-hegy, Hajdú-árok és Felső-erdő ölelésében fekvő völgykötvetenben helyezkedik el. Alsópetény a Duna-ípoly Nemzeti Park összefüggő erdők által határolt természetvédelmi területén fekszik.

Alsópetény község életére – mint minden település életére – a természetes környezet, a táj, a földrajzi helyzetének, fekvésének körülményei szerint hat. Vagy fekszi, vagy fokozza a település fejlődésében szerepet játszó történelmi, társadalmi-gazdasági tényezők hatását, jelentőségét.

A telkek hagyományos elrendezésűek és méretűek, így mindegyiknél megtalálható a konyhakert funkció, bár több család már nem műveli meg.

Alsópetény településre jellemző az egyzintes épület, a kétszintes megoldás még tetőtér beépítéssel is ritka. A településen 300 lakást tartalmaznak az ingatlanok. A lakásszám stabil, az elmúlt 3 évben nem változott.

A terület felszíni adottságai nagymértékben befolyásolják a település utcahálózatának és ezen keresztül morfológiai arculatának kialakulását, terjeszkedésének lehetőségét, de a benn élő társadalom gazdasági tevékenységének egyes területeit, mint pl. a közlekedés, mezőgazdasági termelési lehetőségeit is.

Demográfiai adatok

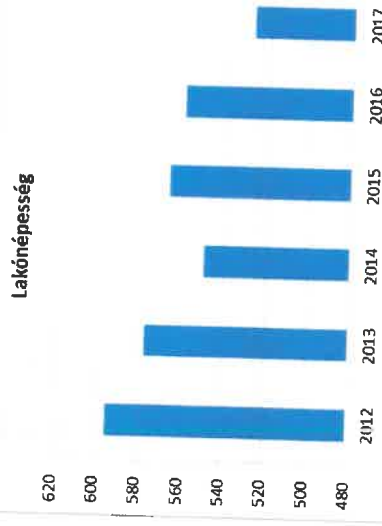
Alsópetény 1000 fő alatti kistelepülés, a falu lakossága 2007-ben 732 fő volt (KSH, TEIR, 2007), 2012-ben pedig 595. A települést az elmúlt 20 évben – az országos viszonyokhoz hasonlóan – kedvezőtlen demográfiai folyamatok jellemezték (népeségfogyás, előregedés).

A községről szóló népeségadatok 1990 és 2000 között hullámzó ütemű népeségfogyást jeleztek. A 2001-ben bekövetkező hirtelen növekedés a népszámlálást követő korrekció eredménye. 2001 és 2007 között az adatok nem mutatnak jelentős népeségszám-változást, viszont 2007 óta csökkenő tendencia jellemző. A fogyás hátterében elsősorban a negatív természetes szaporodás, azaz az élve születéseket meghaladó halálozás iránnyal áll. A település vándorlási egyenlege az elmúlt években hullámzó volt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	bázis év
2012	595	bázis év
2013	577	97,0%
2014	550	95,3%
2015	567	103,1%
2016	560	98,8%
2017	528	94,3%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

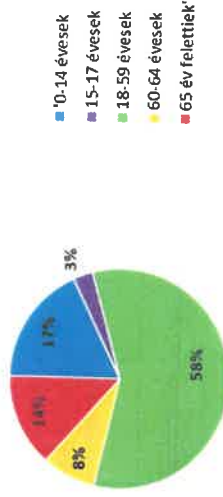
A természetes fogyás egyrészt az országosan is tapasztalható alacsony gyermekvállalási kedvvel, másrészt pedig a helyi lakosság kor összetételével áll összefüggésben. Alsópetényben a 2000-es évtized végére az időskoriak aránya meghaladta a gyermek-, illetve a fiataloké arányát. 2011-ben a 18 év alattiak aránya a helyi lakosságból 12% volt, a 60 év felettiek az összlakosság 8 %-át adták. A munkaképes korú (18-59 éves) lakosság aránya ekkor 50% volt. Az előregedő korszerkezetet valamelyest ellensúlyozzák az elmúlt évtized bevándorlásai, amelynek keretében főleg gyermekes családok települtek Alsópetényben.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

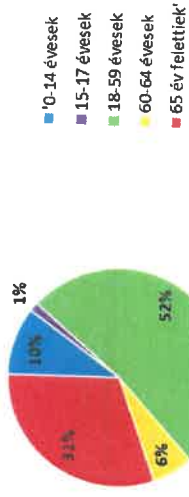
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	
	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)		
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	278	309	587	52,64%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	49	31	80	5,28%
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	8	4	12	0,68%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	161	160	321	27,43%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	22	19	41	3,24%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	38	95	133	6,47%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)				16,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

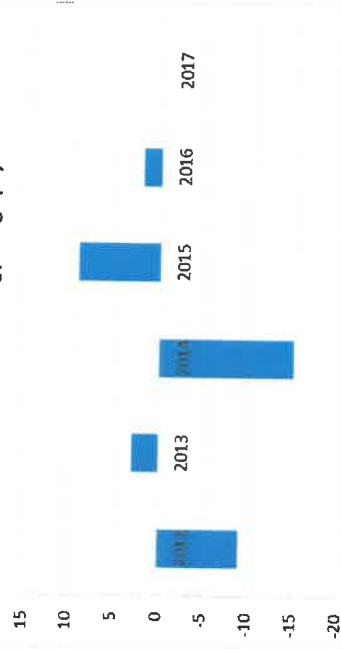

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	9	18	-9	-14,8
2013	14	11	3	4,9
2014	4	19	-15	-25,38
2015	20	11	9	14,9
2016	13	11	2	3,41
2017	n.a.	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások egyenlege (fő)

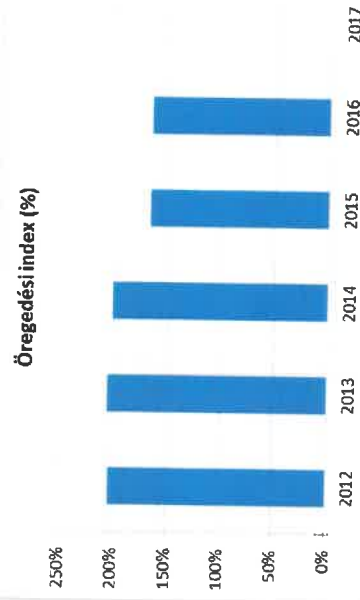

Fenti adatok a település vonzerejét mutatják: 2015-2016. évben pozitív az egyenleg, ekkor az odaköltözés a jellemző, 2014-ben negatív az egyenleg, ekkor az elvándorlás jellemző.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	143	70	204,29%
2013	144	70	205,71%
2014	141	70	201,43%
2015	137	82	167,07%
2016	133	80	166,25%
2017	n.a.	n.a.	#ZÉRÓSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

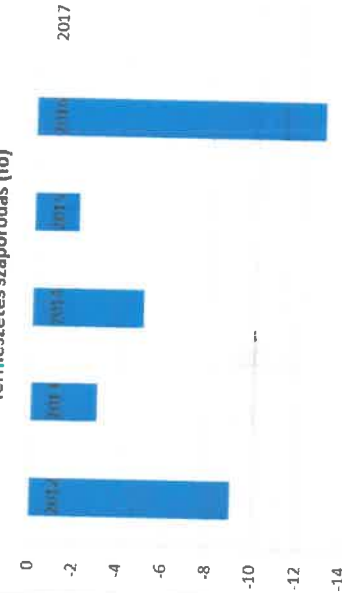
A településen viszonylag magas a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma. 2016. évben a 65 év feletti lakosok száma jóval magasabb, mint a 14 év alatti lakosok száma. A 2012. évi állapothoz képest jelentős a változás, az akkori adatokhoz képest 40 % közel a változás. A 14 év alattiak száma növekedett, míg a 65 év felettek száma csökkent.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Évesülések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	3	12	-9
2013	5	8	-3
2014	4	9	-5
2015	6	8	-2
2016	1	14	-13
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás (fő)

A számszaki adatokból és a diagramból kitűnik, hogy a településen az elmúlt években magasabb a halálozások száma, mint az élve születéseké. Az elmúlt években magasabb az egy-gyerekes családok száma, mint a két- három gyereket vállaló családok száma. A lakosságszám alakulását a természetes szaporodás és fogyás, valamint a migráció határozza meg.

Alsópetényi településen magas a szlovák nemzetiségűek köztartó és a magukat cigánynak vallók aránya. A 2011. évi népszámláláskor a KSH adatai szerint 114-en vallották magukat szlováknak, és 42-en cigánynak. A településen Szlovák Kisebbségi Önkormányzat is működik. Cigány Kisebbségi Önkormányzat 2012. májusig működött.

Alsópetényi terület 1968 ha, amely a 560 fős lakónépességhez viszonyítva magas. Emiatt a terület népsűrűsége alacsony. A nagy közigazgatási terület a potenciális fejlesztési területek nagy számát is jelzi.

Gazdasági Jellemzők

A község lakosságának megélhetési forrása évszázadokon át a mezőgazdaság volt. A 19. század végéig Alsópetény még jellegzetes agrártelepülés, ezt követően azonban a mezőgazdaság folyamatosan veszített jelentőségéből.

A hegy-, illetve dombvidéki viszonyok elsősorban az állattenyésztés számára kedveznek. A mezőgazdaság ezen ága a lakosság megélhetését évszázadokig meghatározta. A korábbi időszakokban minden háztartás rendelkezett haszonállattal, ez napjainkra gyökeresen megváltozott. Az állattenyésztés jelenleg elsősorban a racka juh tartására szorítkozik. Ezzel egyetlen gazdálkodó foglalkozik, aki 250 egyedből álló állományt tart, 40 hektár területen.

A sertésenyésztés jelentősége (a sertésész és a bizonytalan sertésárak miatt) csökkent, illetve erősen ingadozott az elmúlt évtizedekben. A baromfi-tenyésztés hosszú ideig elenyésző volt, bár az 1930-as évek közepén fellendült. Nevezetesebb baromfi-tenyésztete Prónay Mihály főispánnak volt. Jelenleg a sertésállomány jelentéktelen, baromfi-tenyésztés céljából foglalkoznak. Bár Alsópetény falusias jellegű település, az ott élők nagy része nem tart haszonállatot, növelve ezzel a helyi lakosság függését a külső élelmiszerellátóktól.

A szántóföldi növénytermesztés fő termékei a gabonafélék, a gyümölcs-termesztésben meghatározó a szilva szerepe. A török hódoltság időszakát követően a fellendülő állattenyésztés és a földművelés mellett egykor kiemelkedett a szőlő- és bortermelés is. A 19. században a község határában 139 hektáron termeltek szőlőt. A virágzó szőlő- és borkultúrának a 19. század végi filoxéra-járvány vetett véget, napjainkra a községnek nincs szőlőültetvénye.

Jelenleg a mezőgazdaság csak szerény mértékben játszik szerepet a település gazdasági életében. Az Alsópetényben működő vállalkozások nagy része a szolgáltató szektorban tevékenykedik, ipari tevékenység nem jellemző.

A településen bejegyzett kevés működő vállalkozás a kereskedelem és javítás, valamint az ingatlan- és gazdasági ügyek területén tevékenykedik. Jelen van még továbbá egy fuvarozó cég és egy építőipari vállalkozás. Jelentős a településen működő szálláshely-szolgáltatással, illetve vendéglátással foglalkozó vállalkozás – Prónay Kastély, Vendégházak - ezzel együtt a turizmus fellendülésében van, egy napi tartózkodás (horogszat, műemlékek látogatása, túrázás), esküvő, konferenciák céljából sokan érkezik a településre.

A községben található munkaadók a helyi munkaerő töredékét foglalkoztatják, a munkavállalók nagy része a közeli nagyobb településekre ingázik. Míg a korábbi évszázadokban az alsópetényiek megélhetése helyben is biztosítható volt, addig jelenleg hiányoznak azok a feltételek, amelyek a jelenlegi lakosság nagy részének helyben való foglalkoztatását, illetve megélhetését meg tudnák oldani.

Alsópetényi Község Önkormányzat kiemelt célja, hogy megfelelő fejlesztésekkel (infrastruktúra), vonzó befektetői környezetet alakítson ki, növelve a vállalkozások és munkaadók számát.

Közfelügyelet

Alsópetényi településen a közüzemű szolgáltatások közül elérhető az energiaellátás - villamos energia, gáz, a közműves ivóvíz- és csatornaszolgáltatás, valamint a hírközlés és postai szolgáltatás. Vasútvonal a települést nem érinti, a tömegközlekedés autóbusszjáratokkal megoldott a környező települések és a főváros irányában.

A település önkormányzata biztosítja a kötelezően ellátandó feladatokat: egészségügy, szociális ügy, gyermek és ifjúságvédelem, önkormányzati közigazgatási feladatok. Fenntartja és üzemelteti a köztemetőt, valamint az Észak- Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás tagjaként gondoskodik a települési hulladék szállításáról. Az Önkormányzat feladatait társulásban, valamint Nézsza- Alsópetény- Legend Közös Hivatal keretein belül látja el.

Értékeink, küldetésünk

A településfejlesztés sokféle akarat, illetve érdek érvényesülését szolgálja. Ehhez szükség van arra, hogy a helyi lakosság tisztában legyen saját hosszú távú érdekeivel és lehetőségeivel, erre szolgál Alsópetény Helyi Esélyegyenlőségi Programja. Alsópetény Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a településen élő, illetve a településre érkező, látogató fogvatékosokkal élő személyekre: megfelelő életszínvonal és közszolgáltatások igénybevételeinek biztosítása.

Alsópetény Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít az esélyegyenlőségi szempontokat érvényesülésére a település működéséhez szükséges, fejlesztéseket meghatározó dokumentumok összeállítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülését munkáltatóként és szolgáltatóként biztosítja tevékenysége során. A fejlesztések előlétesítése és fenntartása alatt az érdekeltektől civil csoportokkal és azok képviselőivel kapcsolatot alakít ki, fejlesztési igényeiket meghatározva dolgozza ki és valósítja meg a projekteket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Alsópetény Község Önkormányzat kiemelt célja az esélyegyenlőség biztosítása, a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Esélyegyenlőség érvényesítésével nő a településen élő fogvatékosok, hátrányos helyzetű lakosok életszínvonala. Alsópetény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel – részségi tankerülettel.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célja a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a női, a mélyszegénységben élő, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idős - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetének, továbbá a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedésekre.

A helyi esélyegyenlőségi program kiemelt figyelmet fordít:

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felezárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre.
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról³ szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet⁴ és az esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjait⁵ fejezete és

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mbtv.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: St.) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz kapcsolódó stratégiák

Az EU 2020 stratégia¹

Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egyszénekké teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Programja

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközeit tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdíteni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatal lesznek.² A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia³

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszer 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁴

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcellokat határozza meg. A Stratégia megvalósítása két éves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

³ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <https://romainv.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁴ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskedet.hu

¹ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Alsópetény Község Képviselő-testülete 13/2015.(IX.21.) számú rendelete szabályozza a szociális ellátások rendjét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy Alsópetény településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosabból eredő szükségletek, elartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program kapcsolódik az alábbi önkormányzat képviselő-testület által elfogadott dokumentumaihoz:

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző, a költségvetési rendelet-tervezet a 29/A. § szerinti tervszámoknak megfelelően készíti elő. A tervszámoktól csak a külső gazdasági feltételeknek a tervszámok elfogadását követően bekövetkezett lényeges változása esetén térhet el, az eltérést és annak indokát a költségvetési rendelet-tervezet indoklásában ismertetni kell.

A jegyző által az elkészített költségvetési rendelet-tervezet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzatot kötelezheti, hogy - a Kormány által rendeltetve meghatározott határidőre - gondoskodjon a településfejlesztési koncepciójának, integrált településfejlesztési stratégiájának és a településrendezési eszközeinek elkészítéséről, módosításáról, azok jóváhagyásáról.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdeklő többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tíz évenként felülvizsgálnia, és

szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció- középtávú - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglalt megvalósítási érdekében a városok és több település közös fejlesztési szervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összevonná és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsztűre szereplő, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggésben kezeli.

Az integrált Községfejlesztési Stratégia célja, hogy megfogalmazza Alsópetény hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

Alsópetény hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékörzés és a megújulás. Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható településfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- Község mint az élhető, értékörző környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása
- Minden részterületen pozitív diszkriminációban részesíti a valamilyen okból hátrányos helyzetűeket.

A program kapcsolódik Nógrád megye Feladat-ellátási, intézményhálózat –működtetési, és köznevelés-fejlesztési tervéhez, a Bűnmegelőzési Koncepcióhoz, a Családbarát Programhoz, az Egészségügyi Koncepcióhoz, az Idősügyi Programhoz, az Ifjúságpolitikai Koncepcióhoz, az Informatikai Stratégiához, a közművelődési Koncepcióhoz, a Nógrád Megyei Köznevelés-fejlesztési Tervhez, a Szociális Szolgáltatásfejlesztési Koncepcióhoz, a Sportkoncepcióhoz, a Lakás- és helyiséggazdálkodási koncepcióhoz, a közfoglalkoztatási Tervhez, a Településfejlesztési koncepcióhoz, az azokban megfogalmazott stratégiai célok összhangban állnak az esélyegyenlőséget előmozdító célokkal, intézkedésekkel.

Kapcsolódik továbbá a vidékfejlesztési koncepcióhoz, Borsóny Térsege Leader Egyesület, Helyi Akciócsoport (HACS), és a Borsóny Térsege Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiájához.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Önkormányzati Törvény előírásai alapján 2013. február 01-jével alakult meg a Nézsai Községi Önkormányzati Hivatal (2618 Nézsai, Park u. 1.) amely Nézsai, Alsópetény, Legénd Igazgatási feladatait látja el.

Az önkormányzat a védőnői szolgálatot intézményfenntartó társulás keretében Alsópetény, Nézsai, Legénd községek Önkormányzatai által biztosítja mindhárom településen egy körzet keretében.

Nyugat-Nógrád Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Társulása – 31 település társulása -

Nagyroszri Közös Szociális Szolgáltató Központ által fenntartott: Nagyroszri Közös Szociális Szolgáltató Társulás - 21 település társulása - települési önkormányzat szociális adatai közül a házi segítségnyújtást, és a jelzetszerű házi segítségnyújtást, és az idős napközi ellátását biztosítja.

A Nagyroszriban székelő 31 települést magába foglaló Nyugat Nógrád Család- és Gyermekegészségügyi Társulás alvállalkozójaként az „Együtt a gyermekekért” Gyermekegészségügyi és Családgondozási Szolgálat Betéti Társaság 2000 óta nyújt gyermekegészségügyi szolgáltatást tizenkilenc Pest és Nógrád megyei településen, köztük Alsópetényben is. A szolgálat központi irodája Vácharthyánban (2164 Vácharthyán, Fő u.55.sz.) található.

Rétsági Orvosi Ügyelet

Észak –Kelet Pest és Nyugat Nógrádi Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Társulás Gödöllő

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR adatbázisból, a Központi Statisztikai Hivatal 2001- 2011. évi népszámlálási adataiból, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal adataiból, a helyi önkormányzati és intézményi nyilvántartásokból, valamint egyéb beszámoló adataiból, megállapításokból, szakmai tapasztalatokból állt össze.

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a program melléklete tartalmazza.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzetségbeli és foglalkoztatottságon belüli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkaerőhiányra, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelt nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfélemlítő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység a szegények mintegy 30%-a (kiskorú), valamint a falusi lakókönyvet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma

„cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmozott jelenség, melynek van ugyan közös magszeme, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtejt és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cseri-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférést, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváló okra, számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így kezelése is csak komplex, szociál-, oktatás-, egészségügyi és foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel kezelhető el, a felzárkóztatás csak a problémák rendszerben való kezelésével oldható meg.

Az ENSZ által kifizűzött millenniumi célok között az első helyen szerepelt, hogy 2015-re az 1990-es szint feleire csökkenjen az extrém szegénységben élők száma. Ez már 2010-re sikerült. 1990-ben a világ népességének 43 százaléka élt napi 1,25 dollárnál kevesebb pénzből, 2004-re azonban 22,4 százalékra csökkent a végletes szegénység aránya. E közben ma Magyarországon 2017-ben a magyar háztartások 25 % -a élt a létminimum alatt, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből az állapotból önerőből kilépjenek, szükséges az állam aktív szerepvállalása. A KSH adatai alapján a népesség 12,8 százaléka számít jövedelmi szegénynek. A szegénység kockázatainak a gyermekeket nevelő családok (különösen az egyedülálló szülők és a sokgyermekesek), a fiatalabbak (különösen a gyerekek) és az egyedül élők esetében jóval nagyobb. A mélyszegénység egyre nagyobb méreteket ölt, a legsúlyosabb problémát a szegénységben élő gyermekek jelentik, hiszen a minták, szerepek révén, az alapvető szükségletek hiányában újratermelik a szegénységet.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

- Alsópetény Község önkormányzata jogszabályi előírások alapján, foglalkoztatási feladatainak ellátása során a) közfoglalkoztatást szervez,
 b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
 c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
 d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

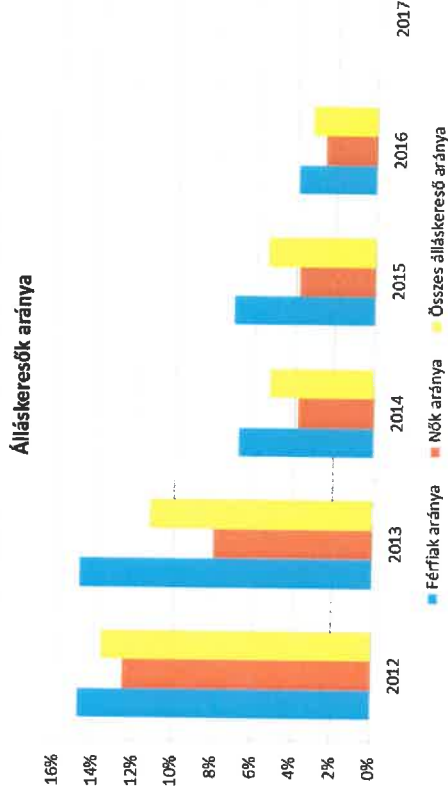
Foglalkoztatás során az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására:

Az önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben nőtt meg számottevően, amelynek elsődleges oka a világot érintő gazdasági válság hatása is, melynek következtében számos társági közép- és nagyvállalat zárt be vagy alkalmazott létszámlépcsítést. Mivel a kistérségi és régiós munkahelyek száma növekedett az elmúlt időszakban, a regisztrált álláskeresők száma közel az ötödére csökkent az elmúlt 5 év alatt.

A területileg illetékes Rétsági Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége képzésekkel, pályaválasztási tanácsadással közvetlenül segíti az álláskeresőket.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint									
	Fő	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2,25	0,75	0,75	0,5	0,5	0,25			
	%	4,2%	1,7%	3,8%	2,4%	4,1%	3,4%			
20-24 év (TS 1003)	Fő	4,5	6,5	3,25	2,5	1,5	0,5			
	%	8,4%	14,6%	16,3%	11,9%	12,2%	6,9%			
25-29 év (TS 1004)	Fő	5,25	4,25	0,75	0,75	0,25	0,5			
	%	9,8%	9,6%	3,8%	3,6%	2,0%	6,9%			
30-34 év (TS 1005)	Fő	7,25	3,75	1,75	3,25	1,25	0,25			
	%	13,5%	8,4%	8,8%	15,5%	10,2%	3,4%			
35-39 év (TS 1006)	Fő	6	6,5	3,25	4,5	1,75	2			
	%	11,2%	14,6%	16,3%	21,4%	14,3%	27,6%			
40-44 év (TS 1007)	Fő	7,25	4,75	2,5	2,25	2,25	1,75			
	%	13,5%	10,7%	12,5%	10,7%	18,4%	24,1%			
45-49 év (TS 1008)	Fő	7	5	1	0,25	0,25	0,25			
	%	13,0%	11,2%	5,0%	1,2%	2,0%	3,4%			
50-54 év (TS 1009)	Fő	6,5	7,5	2,5	2,75	1,75	1			
	%	12,1%	16,9%	12,5%	13,1%	14,3%	13,8%			
55-59 év (TS 1010)	Fő	5,75	3,25	2,25	1,25	1,75	0,25			
	%	10,7%	7,3%	11,3%	6,0%	14,3%	3,4%			
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	2,25	2	3	1	0,5			
	%	3,7%	5,1%	10,0%	14,3%	8,2%	6,9%			

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliség ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)		Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)			
	Fő	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)	
	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%
2012	191	203	28,25	14,8%	25,5	12,6%
2013	190	206	28	14,7%	16,5	8,0%
2014	183	197	12,5	6,8%	7,5	3,8%
2015	190	195	13,5	7,1%	7,5	3,8%
2016	191	183	7,5	3,9%	4,75	2,6%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI	n.a.	#ÉRTÉKI
				#ÉRTÉKI		#ÉRTÉKI
				#ÉRTÉKI		#ÉRTÉKI

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2016	15	4 %	n.a.	n.a.
2017	14	4 %	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzat adatai

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a helyi önkormányzat látja el. A munkahelyi, bérszámfejtési feladatokat a Közös Önkormányzati Hivatal végzi. A közterületen dolgozó szakmai irányítást a polgármester látja el. A közfoglalkoztatás szervezése az önkormányzat egyik kiemelt jövőbeni feladata.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen jelentős számban találhatóak gazdasági szervezetek, azonban ezek jelentős része mikro vállalkozás, és jellemzően családi vállalkozások, 1-2 fő alkalmazottal. Jelentős munkahelyet nem teremtenek. Iparüzési adó mértéke és összege a törvényi és helyi rendelet előírásai alapján kerülnek meghatározásra.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A Községi Önkormányzat nyári szünidő idejére kettő hónapon keresztül a Munkaügyi Központ segítségével nyári diákunka keretében foglalkoztatást biztosít.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A fiatalok helyi foglalkoztatására helyben nincs lehetőség.

g) mélyszegénységben élők és romák⁵ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzatnak saját fenntartású intézményeiben (polgármesteri hivatal, művelődési ház) kizárólag közhasznú foglalkoztatás keretében van módja a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatására.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

⁵ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát, valamint nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoportokhoz tartozás kérésében nyilatkozatra semmi sem kötelezhető, kivéve, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamilyen nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatóak:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, rendkívüli települési támogatás.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, rendkívüli települési támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelyet évente felül kell vizsgálni. Az ellátás csak annak a személynek lesz folyósítható, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni, vagy úgy, hogy közfoglalkoztatásban vesz részt, vagy pedig az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedik el. A 30 napba be kell számítani az egyszerűsített foglalkoztatást és a háztartási munkát, valamint a munkaerő-piaci programban, vagy 6 hónapot meghaladó időtartamú képzésben történő részvétel vizsgálat időszakára eső időtartamát is.

Az 1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, szerint:

„33. § (1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján meg haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermek gondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes ötéves nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az ötéves nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.”

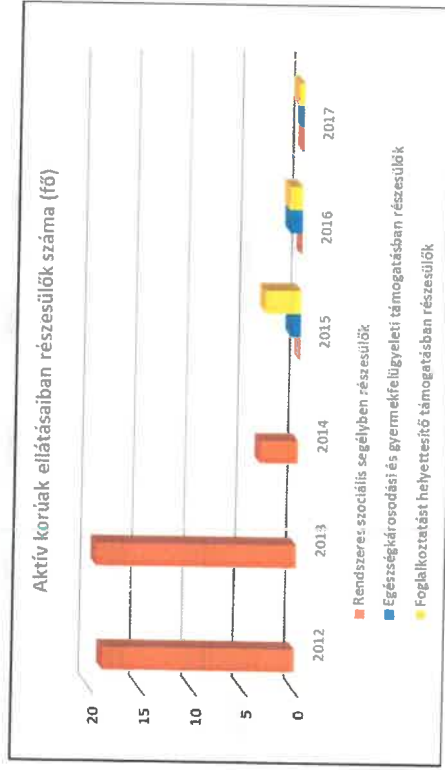
Településünkön az elmúlt években csökkent az aktív korúak ellátásában részesülők száma.

munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401		Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	18,75	4,76%		0,00%		0,00%
2013	19,5	4,92%		0,00%		0,00%
2014	3,75	0,99%		0,00%		0,00%
2015	0	1,17%	1	16,67%	4	10,20%
2016	0	0,33%	1		1	
2017	0		0		1	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők támogatása

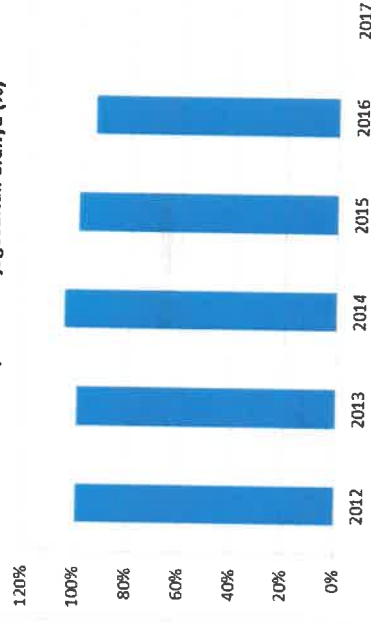
A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szerint az álláskereső részére álláskeresési járadék jár. Álláskeresési járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)		Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	%	Fő	%
2012	54	100,0%	53,75	100,0%
2013	45	100,0%	44,5	100,0%
2014	20	100,0%	21	105,0%
2015	21	100,0%	21	100,0%
2016	12	93,9%	11,5	95,8%
2017	n.a.		8,5	#ÉRTÉKI

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresési járadékra jogosultak aránya (%)

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az alsópetényi lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A vizsgált évek folyamán nincs gyarapodás a település lakásállományát illetően. A lakó nélküli ingatlanok száma elenyésző, oka elhalálozás. Az örökösök értékesítik az ingatlanokat. A településen az ingatlan árak a magasak, az elmúlt évek fejlettségeinek köszönhetően.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában van egy 55 m² hasznos alapterületű szolgálati lakás, amely bérbé van adva.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik szociális bérlakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Nem releváns.

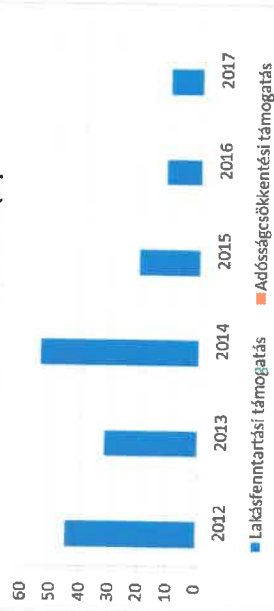
e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsokkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsokkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	45	0
2013	32	0
2014	54	0
2015	21	0
2016	12	0
2017	11	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Támogatásban részesülők (fő)

A lakásfenntartási támogatások száma 2014-ben nagyon megnőtt, majd az utóbbi 2 évben közel azonos számú támogatott volt. Ugyanakkor az adósságcsokkentési támogatási igénylők száma nulla. Szükségessé válik ennek feltülvizsgálata, helyi szintű szabályozásának kidolgozása.

f) eladósodottság

Az eladósodottság, vagy nehéz helyzetbe jutók számát az igénybe vehető támogatások iránti igények növekedése is jelzi. A munkanélküliség következménye az eladósodottság, a szociális ellátásokhoz való hozzáférési jogosultság.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Alsópetény település közigazgatási határain belül nincsenek telepek és szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapeljárás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapeljárásról,
- c) az alapeljáráshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatokat körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településhigiénés feladatokat ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatásokat - házi segítségnyújtás, családsegítés- az önkormányzatok társulásban működötteti.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Alsópetény Község Önkormányzatának az Ebkvt. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylését és biztosítását, a betegségmentesítő programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel lehetőségét.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmentesítő programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település lakossága az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz helyben hozzáférnek. Alsópetényben egy háziorvosi, egy iskola egészségügyi, és egy védőnői körzet működik. A háziorvosi és iskola egészségügyi szolgálat Nézsával közös körzetben, vállalkozási szerződés alapján, a védőnői szolgálat Keszeg- Nézsá- Alsópetény közös körzetében kerül ellátásra, megbízási szerződés alapján.

Az egészségügyi járóbeteg szakellátás Rétságon, Balassagyarmaton városában érhető el. Rétsági Kistérségi Járó beteg Szakellátó Központ Nonprofit Kft. 2011. április 04.-én kezdte el működését, mely busszal vagy személygépkocsival érhető el. Tömegközlekedés esetében átszállással közelíthető meg, amely az idős és beteg lakosok számára nehéz, emiatt az önkormányzat kérelmezte a szaktárcánál a váci szakellátás igénybevételenek engedélyezését.

b) preventív és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorú kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A preventív tevékenységét leggyakrabban a védőnői szolgálat és a háziorvosi ellátás biztosítja. A Járóbeteg Szakellátó Központjában van lehetőség. Gyermekkorban kötelező szűrésekhez- hozzáférés Rétság város Fogászati szűrés az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáféréshez elsősorban Rétság város Járóbeteg Szakellátó Központjában van lehetőség.

d) köztétettségben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat társulási megállapodás alapján vásárolt szolgáltatásként biztosítja szociális étkeztetésként, a nézsai főzőkonyhából, melyben az ANTSZ előírásai szerint az egészséges táplálkozást figyelembe véve kerül összeállításra az étlap.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Alsópetény településen labdarúgó pálya biztosítja a sportolási lehetőséget. A Cser- Tó körül kialakított út szolgál futásra, kerékpározásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, közvetlenül az önkormányzat biztosítja.

Az önkormányzat illetékességi területén a házi segítségnyújtást, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Nagyoroszi székhelyű Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálati Társulás útján biztosítja. Az étkeztetésről az önkormányzat gondoskodik.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások és egyéb alapeljárások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt panasz nem került benyújtásra, szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív kompenzációval segítjük a hátrányos helyzetű csoportba tartozókat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Alsópetény Község Önkormányzata, valamint a településen működő vállalkozások évente több alkalommal rendeznek kulturális rendezvényeket, melynek helyszíne a művelődési ház vagy a Cser- Tó területén kialakított színpad és környéke. Főbb rendezvények: szlovák gyermeknap, településen élő gyermekek gyermeknapja, falunap, Szent István napi rendezvénysorozat, horgászversenyek, szüreti felvonulás, karácsonyi műsor, nemzeti ünnepek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezeléseik)

Etnikai konfliktusok nem voltak a településen. A település az elmúlt években a fejlesztéseknek köszönhetően egyre népszerűbbé vált a fővárosból kiköltözők számára.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulása (adományozás, önkéntes munka stb.)

A település lakossági közül nehéz helyzetbe kerülő lakost a falu pénzügyi intézményekkel segíti, az Alsópetény Ifjúságért, Értékmegőrzésért Alapítvány és az Önkormányzat koordinálásával.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Alsópetény településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma, ugyanakkor nincs adósságszökkentési támogatást igénylő lakos. Nem számottevő a közfoglalkoztatás.	1. Érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról. Bekapcsolódás a munkaügyi kirendeltség által szervezett közfoglalkoztatásba.

Alsópetény településen az előregedő, az időskorúak száma (65 év feletti) folyamatosan meghaladja a fiatalok lakosság (0-14 éves) számát.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekeségénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	143	70	204,29%
2013	144	70	205,71%
2014	141	70	201,43%
2015	137	82	167,07%
2016	133	80	166,25%
2017	n.a.	n.a.	#ZÉRÓSZTÓ!

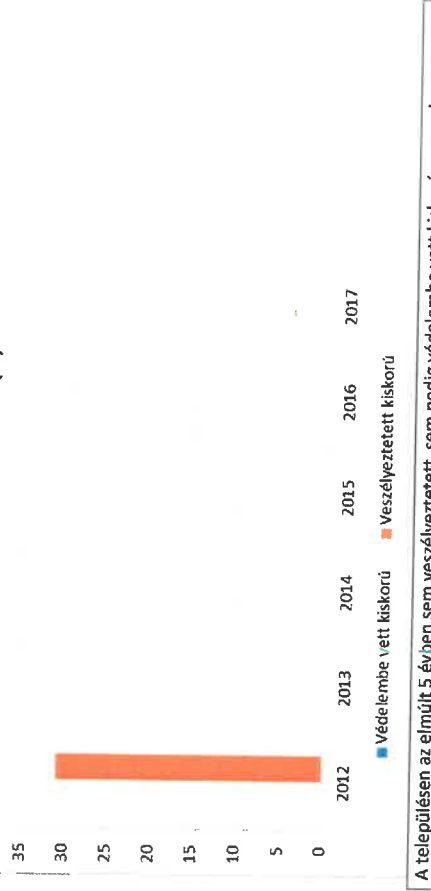
Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A településen óvoda, általános iskola nincs a településen, az óvodás és iskoláskorú gyermekek jellemzően Nécsa településre járnak. Fogadásukat az önkormányzat társulási megállapodás alapján biztosítja.

a) veszélyeztetett és védelemben vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:

A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 5.§. n) pontja szerint: „veszélyeztettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, érzelmi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza”.

Védelembre vett és veszélyeztetett kiskorú (fő)

A településen az elmúlt 5 évben sem veszélyeztetett, sem pedig védelembre vett kiskorú nem volt.

A közoktatási törvény 121. §-a alapján hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembre vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

	Hátrányos helyzetű (HH)		Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)	
	óvodás	általános iskolás	óvodás	általános iskolás
2014/15. tanév	1	2	0	2
2015/16. tanév	0	0	0	1
2016/17. tanév	0	4	0	3
2017/18. tanév	1	2	0	1

a) veszélyeztetett és védelembre vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembre vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembre vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	31
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár

A településen nincs veszélyeztetett, vagy védelembre vett gyermek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	31,5
2013	35
2014	25,5
2015	32,5
2016	23
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma csökkent az elmúlt években.

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya
Nem releváns.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya
Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Alsópétény település közigazgatási határain belül nincs szegregált és/vagy telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Önkormányzat az egészségügyi ellátásról az egészségügyi szülő 1997. évi CLIV. törvény alapján gondoskodik, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások a hatályos jogi szabályozás alapján, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családjában történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Az önkormányzat a védőnői szolgálatot Alsópétény, Nézsza, Keszeg községek önkormányzatai által biztosítja mindhárom településen egy körzet keretében. A védőnő heti rendszerességgel, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői helyiségben látja el a kisbábákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Otthonukban is rendszeresen felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnői feladatellátás körébe 0-14 éves korosztályig folyik területi gondozás.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az önkormányzat az iskola egészségügyi szolgálatot Alsópétény, Nézsza, Keszeg önkormányzatai által biztosítja mindkét településen egy körzet keretében. Az orvosi rendelő épületében kialakított helyiségben látja el a gyermekeket.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincs adat.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások biztosítják. Településen igénybe vehető főbb ellátások:

- Pénzübeli és természetbeni ellátások:
a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,

- A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
b) a gyermekek napközbeni ellátása.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzübeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászoruló által igénybe vehető pénzübeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátások.

- Gyermekjóléti alapellátások: az Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálati Társulás ellátási szerződése alapján az „Együtt a Gyermekekért” Nonprofit Közhasznú Gyermekjóléti Szolgálat Betéti Társaság szervezi, a Jelzőrendszeren keresztül érkeztül értéket vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Egy anyaothton található Balassagyarmaton. Családok átmeneti otthona a megyeszékhelyen, Salgótarjában van. Gyermekotthon a 15 km-re lévő Szátok településen van.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított.

A sportpálya az önkormányzat által karbantartott füves futballpálya, ahol fociedzéseket tartanak az érdeklődők részére.

h) gyermekképzetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A szünidei gyermekképzetést az önkormányzat a romhányi vállalkozóval kötött szerződés alapján oldja meg. Ingyenes tankönyvet az az iskolai biztosítja, ahová a tanköteles tanuló jár.

- i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekékviselek észrevételei

Nincs adat ilyen jellegű esetről.

- j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nincs adat ilyen jellegű esetről.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen élő hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek a többi gyermekkel és tanulóval együtt, integráltan vesznek részt az óvodai, illetve általános iskolai nevelésben-oktatásban. A településen óvodai, iskolai oktatás nem folyik.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nem releváns.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nincs adat ilyen esetről.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns.

- e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Rászoruló, érintett gyermekek jogszabályban előírt támogatásban részesülhetnek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Összesített tábla

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma viszonylag magas.	HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása a feltételekről, kedvezményekről.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

„A nemek közötti egyenlőség megteremtésében tett intézkedéseknek Európa és a világ más országaiban már számos, nehezen kiküzdött eredménye van. A nők munkaerő-piaci pozíciójának javításában, a munkavégzés formájának megválasztásában, a családi élet és a munkahelyi esélyegyenlőségben elért eredmények, a családon belüli erőszak megfékezéséért folytatott harc - hogy csak a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve néhány kulcsterületét említsük -, mérhető, pozitív hatással voltak a nők és férfiak életére, életminőségére, a személyes és a társadalmi jóváhagyására.” (Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - 2010-2021)

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

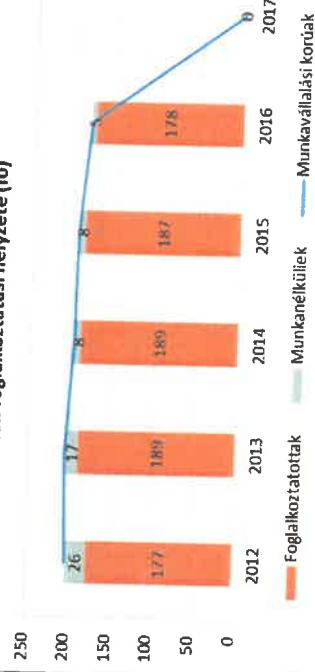
Alsópetényben munkavállalási korú nők száma 2012. és 2016. között kevesebb volt, mint a férfiaké. A nők foglalkoztatottsága emelkedő tendenciát mutat, a munkanélküliségi mutató is enyhén emelkedik.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	191	203	163	177	28	26
2013	190	206	162	189	28	17
2014	183	197	170	189	13	8
2015	190	195	176	187	14	8
2016	191	183	183	178	8	5
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

Nők foglalkoztatási helyzete (fő)

A nők munkanélküliségének egyik oka a településen található munkahelyek jellege, továbbá nincs a településen bölcsőde. Megoldás: lehet a bölcsőde és óvoda közös intézményként történő működtetése.

a) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön helyben képzések, továbbképzések nincsenek a nők számára. A Részégi Munkaügyi Kirendeltség időnként szervez munkaerő-piaci képzési programokat. A képzések nagyobb része Rétságon történik, de a képzésben résztvevőknek gyakorlati oktatásra Vácra, vagy Balassagyarmatra kell utazniuk.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők részére helyi, illetve a munkaügyi központ által támogatott képzéseket szervezünk, ez által javítjuk az elhelyezkedési esélyeiket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adat ilyen esetről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

„A jóléti állam fontos szerepet vállal a családok életében. A modern társadalmakban az állampolgárok a jóléti államra ruháznak bizonyos gondozói feladatokat, amelyek hazánkban ingyenesen vagy kedvezményes áron elérhetőek, így pl. védőnői és gyermekorvosi szolgálat, korai fejlesztés, bölcsőde, óvoda, oktatási intézmények, napközik, gyermekjóléti szolgáltatások, ápolási és idősgondozó intézmények, védelem és oltalom a családon belüli erőszak áldozatainak, ápolási és mélyszegénységbe került családok egyben tartásához, a hajléktalan családok oltalmazása. A magyar bölcsődei és óvodai ellátórendszer, továbbá a védőnői szolgálat nagy múltra tekintenek vissza, és nemzetközi összehasonlításban is magas szakmai színvonalat képviselnek mind a pedagógiai módszerek, mind pedig a fizikai ellátások tekintetében. A gyermekellátásnak alapvetően ennek a rendszernek a fejlesztésén kell alapulnia az alternatív megoldások támogatása és bővítése mellett (családi napközi, házi gyermekfelügyelet). A társadalomnak elő kell segítenie a munka és a magánéleti kötelezettségek összehangolását családon belül, a nők és férfiak számára egyaránt.” (Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - 2010-2021)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. Óvodai nevelés intézményfenntartói társulásban működik, Alsópetény-Nézsza- Legénd társulásával Nézsza székhelyen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

„A család érték. A család értéket képvisel, amennyiben a bennük élő egyének testi, lelki és szellemi épségét nem veszélyeztetni senki a családon belül. A családi szerepek változhatnak. Azok a szerepek, melyeket a család tagjai betöltenek, társadalmilag szocializáltak és nem első sorban biológiai adottságok. Mindkét nemnek joga van ahhoz, hogy osztozzon a családfenntartás örömeiben, sikertélményeiben és nehézségeiben, akár a fizetett, házon kívüli szakmai, akár a nem fizetett, házon belüli háztartási és gyermeknevelési, beteg és idősgondozási feladatokat tekintjük annak.” (Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - 2010-2021)

Anya és gyermekgondozás a védőnői felügyelet mellett történik. A védőnői hálózat hatékony működése a családtervezést, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadását, gyermek és az anya védelmét is szolgálja.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	15	15
2013	1	18	18
2014	1	17	17
2015	1	21	21
2016	1	20	20
2017	1	17	17

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

„A végső cél a nők és a gyermekek elleni erőszak minden formájának felszámolása, és a sürgős fellépés a nők és férfiak lányok és fiúk testi és érzelmi integritásához való alapvető jogának megsértése ellen. Az e célok előmozdításához szükséges stratégiai prioritásoknak az áldozatok védelmét és az elkövetők felelősségére vonást szolgáló jogi keret kialakítását, az infrastrukturális háttér erősítését, és a megelőzést kell szolgálniuk.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hová fordulhatnak segítségért.”

Ma már szerencsére vannak olyan érdekvédelmi szervezetek pl. a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület (NaNe), amely ingyenesen hívható segélyvonalat működtet a bántalmazott nők és gyerekek részére (06-80-505-101) este 6 és 10 között. A kilencsek érdekvédelmi szervezetek hívasáiról nincs információnk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások közvetítése a településen, a polgármesteri hivatalban, a családsegítő szolgálat bevonásával történik.
Az anyagi problémák, a tartós munkanélküliség jellemző az érintettekre. Sajnálatos módon az átmeneti ellátás életformává válik, de településünkön nem jellemező a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások igénylése.
A gyermekjóléti szolgálat beszámolója alapján az elmúlt évben településről nem került senki anyaotthonba.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

„A döntéshozatalra vonatkozó általános cél, hogy a stratégia által meghatározott időtartam végére, vagyis 2021-re Magyarország feizárkózzon az EU-s országok középmezonyába a nőknek a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén elfoglalt helyét illetően.
A feizárkózást nem csak a nemzetközi kötelezettségek, és a nemzetközi mezőnyről való leszakadás teszi szükségessé. Ezen kívül a patriarális és konzervatív társadalomban a nők helyzete tartósan akadályozhatja Magyarországot feizárkózását és pozitív teljesítményét.

Bizonyított tény, hogy a döntéshozatalban a sokszínűség, a többségi szempont érvényesítése előny. Minden dokumentum hangsúlyozza – és minden tapasztalat igazolja –, hogy a nemek közötti

egyenlőtlenség a politikai és a gazdasági döntéshozatalban negatívan befolyásolja az ország egészének nem csak a megítélését, de a teljesítményét is.” (Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - 2010-2021)

Alsópetény településen a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség politikákban, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Az adatgyűjtés a nők adott településen való közéleti részvételét térképezi fel.

A Képviselő- Testületben tagjai között nincs nő, azonban a településen megalkult és működő Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és 3 képviselője nő. A Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője, és egy női dolgozó van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

„A többszörös diszkrimináció, azaz a nemi (gender) alapú és etnikai alapú diszkrimináció összefonódása a legösszetettebben a roma nőket, illetve a bevándorló (faji alapon megkülönböztetett) etnikai csoportokhoz tartozó nőket sújtja. Esetükben a munkanélküliség, az alacsony iskolázottság, a tartós szegénység, a rossz egészségi állapot, a nem megfelelő lakhatási körülmények, alacsony társadalmi és gazdasági státuszuk, valamint az előítéletek és diszkriminatív eljárások együttesen és egymással kölcsönhatásban okozzák a többszörös (interszekcionális) társadalmi kirekesztettségét.” (Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - 2010-2021)

A településen szerveződő programok mindegyike igyekszik a család egészségét megőrizni, a kisgyermekes anyukák teljes körű részvételét biztosítani (Pl. Falunap, Születi felvonulás, Falukarácsony)

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémák		fejlesztési lehetőségek
A gyermekek napközbeni és nyári felügyelete nem megoldott.	1. Igényfelmérés: bölcsődei ellátásra, nyári felügyeletre vonatkozóan. 2. Nyári felügyelet szervezése.	

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

„Az Európai Unió tagállamai számára a legnagyobb kihívás, hogy a politika és a gyakorlat szintjén egyaránt felismerjék a társadalom előregedésével összefüggő problémákat. Nem pánikreakcióra van szükség, hanem alapvető változtatásokra abban, ahogyan az idős emberekkel a családokban és a formális intézményekben foglalkoznak. Az előregedési folyamathoz való alkalmazkodás sikere függ attól, milyen mértékben képesek az európai társadalmak megfelelni ennek a kihívásnak. Sikertelenség esetén pedig fennáll a veszélye annak,

hogy új típusú konfliktusok alakulnak ki, például a generációk - a dolgozók és a nyugdíjasok - közötti ellentétek kiéleződésével." (Időügyi Nemzeti Stratégia).

A táblázatból jól látszik, hogy a településen csaknem kétszerese a nyugdíjas nők száma a férfiakénak.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	87	155	242
2009	83	155	238
2010	82	154	236
2011	82	151	233
2012	n.a.	146	#ÉRTÉKI

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	2
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel lehetőségeikhez mérten szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Az 51-60 év közötti munkanélküli korosztály hasonló arányban képviselteti magát, mint a pályakezdek. Át- vagy továbbképzési lehetőségre kevés a lehetőség.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásokat támogató egyéb programok a településen)

A 2013. évi jogszabályi változások miatt a nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségei a közintézményekben megszűnnek. Egyéb foglalkoztatásokat támogató program nem jellemző településünkre, kistérségünkre.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapvetően településen az idősek hátrányos megkülönböztetése a foglalkoztatás területén nincs adat.

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező és vállalt feladatának.

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorban jellemző megbetegedések - keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, izületi problémák - mellett pszichés problémák is jelentős számban vannak. Az egyedül maradt, egyedül élő idős ember szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önállósági képessége korlátozódik. Ez az esetek többségében okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő.

Az egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szociális szolgáltatásokat saját otthonukban.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)		Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	%	Fő	%
2012	143	0	0	0,00%
2013	144	0	0	0,00%
2014	141	0	0	0,00%
2015	137	0	0	0,00%
2016	133	0	0	0,00%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI

Forrás: TeIR, KSH

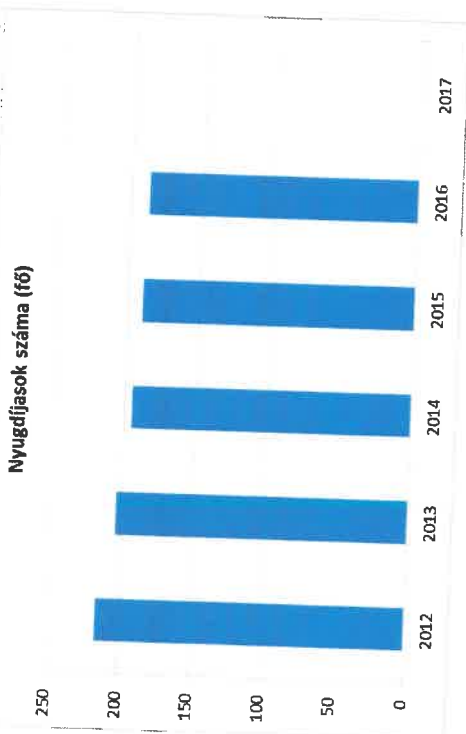
b) kulturális, közmuvelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen működő Asszonykórus és az idősek Klubja szociális ellátáson kívül lehetőséget biztosít az időskorúak számára, hogy társasági életet éljenek, részt vesznek közös kirándulásokon, rendezvényeken. Minden évben megrendezi az idősek napja, melyre a településen élő idősek, nyugdíjasok kapnak meghívást.

c) idősek informatikai jártassága

Nincs adat a felmérésre vonatkozóan sem az időskorúak informatikai jártasságával, sem az ez irányú igényekkel kapcsolatban.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Alsópetény a többi környező településhez hasonlóan sajnos elöregedő település, ezért különösen fontos az időskorúakról való gondoskodás. A nyugdíjasok közül településünkön a nők száma meghaladja a férfiak számát. Szükséges az egyedülálló idős nők segítése az intézményesített szolgáltatások biztosításával.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiataloké.	1. Igényfelmérés segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával. 2. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére.
Az idősek könnyen válhatnak bűncselekmények áldozataivá.	1. Bűnmegelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával. 2. Pályázat térfelügyelő kamerarendszere.

45

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

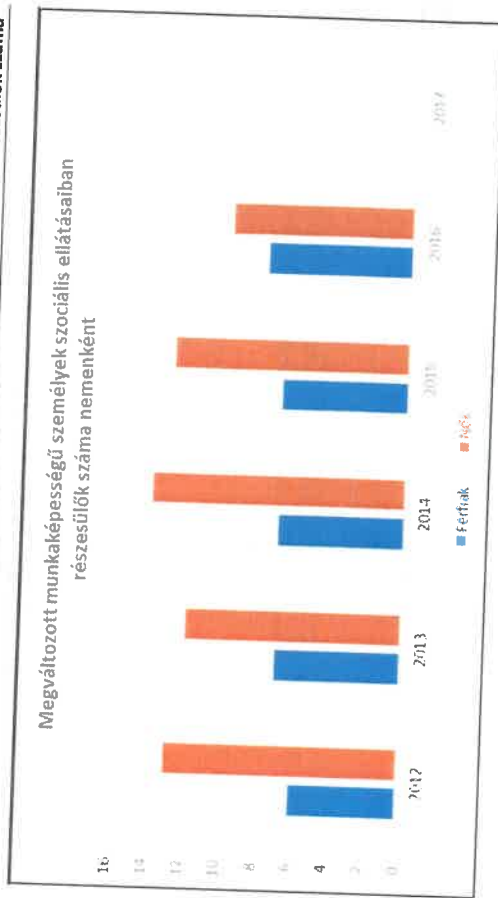
Fogyatékos személy, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A települési statisztikák nem mutatnak pontos képet a célcsoportról, nem ismertek a fogyatékkal élők, és igényeik sem. Az adatok hiányában nem lehet megítélni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetét, megoldást javasolni problémáikra, ezért legfontosabb lépésként szükséges pontos adatokat szerezni, hogy igényeikre megoldást javasoljunk. A megváltozott munkaképességűek száma ad némi kiindulási alapot, de a problémák orvoslásához pontosabb helyzetképre van szükség.

7.1.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 2. § (1) szerint a megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt,
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

46

Községünkben számuk csökkenő tendenciát mutat, valószínűsíthetően a rehabilitációs hatóság komplex minősítési eljárásnak változásai miatt.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint egészségkárosodott személy az,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette,
  - aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett,
  - akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket,
  - aki vakok személyi járadékában részesül,
  - aki fogyatékosági támogatásban részesül.
- A jelenleg adatok nem rendelkezünk az ilyen ellátásban részesülő személyek számára, azonban fontosnak tartjuk ennek az adatnak a felülvizsgálatát.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezetet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Településünkön nem jellemző a fogyatékkal élő személyeknek sem az integrált, sem a védett foglalkoztatása.

Legközelebbi ilyen jellegű munkahely Vácon található.

b) hátrányos megkülönböztetés és foglalkoztatás területén

Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Alsópetényben nem található olyan intézmény, vagy szolgáltatás, amely kifejezetten a fogyatékkal élők részére jött létre. Az Idősek Klubja általuk is látogatható, a települési rendezvények, amelyek nagyrészt a Művelődési Házban zajlanak számukra is jól megközelíthetőek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi, pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen élő ellátásban részesülő fogyatékosok számát a TeIR, KSH Istar forrásokból szereltük be. Ezzel összevetésben lehetséges megbecsülni, hogy az egészségügyben vagy önkormányzati szolgáltatásokban pl. szociális érkeztetés, hajléktalan ellátás milyen létszámban fordulnak meg fogyatékosok illetve rendelkeznek-e statisztikai adatokkal.

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látóknak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A szolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbi területek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékoztató és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltatási szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok, a könnyen érthető fordításokat készítő EFOÉSZ és tagszervezetei, a speciális eszközökcsöbök.

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmaznak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételére. Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Támogató szolgálat, segédeszköz: Fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossga által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszköz. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékossgából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségét. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapvető. Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, felmért képességeinek megfelelően részt vegyen a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint a fogyatékossgát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közössége való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékossgának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagyétszámú ápoló - gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. **Kultúra, sport:** A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. **A rehabilitációhoz való jog:** A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg (Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőikön keresztül, beleértve a fogyatékossgával élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselétének lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesíthetősége

A településen egy akadálymentesített intézmény található: anya és csecsemőgondozó.

ÉMOP-4.2.2 szám alatt „Egyenlő esélyű hozzáférés a helyi közszolgáltatásokhoz” című projekt, célja az anya és csecsemővédelemet ellátó rendelők teljes körű akadálymentesítése volt. Az elnyert támogatás 7 millió Ft. A projekt 2009. évben eredményesen lezárult.

- Az akadálymentesítésre váró intézmények még a településen:
- háziorvosi rendelő
  - közös önkormányzati hivatal Alsópetényi kirendeltsége
  - művelődési ház
  - közösségi ház (volt iskola épülete)

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során elsődleges cél az akadálymentesség biztosítása.

- b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesíthetősége

Lsd. „A” pontban leírtakat.

c) munkahelyek akadálymentesíthetősége
Nem releváns.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesíthetősége
A közösségi közlekedés helyszínei, járdák, parkok akadálymentesítése szükséges.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)
Nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
Nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkről, igényeikről.	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, háziorvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.
Nem minden közműintézmény akadálymentesített. A járdák nem akadálymentesítettek, veszélyesek.	1. Akadálymentesítés felmérése szakember révén. 2. Pályázás épületek, járdák akadálymentesítésére. 3. Közfoglalkoztatás keretében, önkéntesek összefogásával, for-profit szereplők bevonásával a járdák akadálymentesítésének megszervezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltárkéspezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)
- *Alsópetény Ifjúságáért és Értékmegőrzéséért Alapítvány*: civilszervezet, melynek egyik fő feladata a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok támogatása.
  - *Alsópetény Polgárőr Egyesület*: feladatuk a közrend és a közbiztonság, a bűncselekmények megelőzése, a baleset megelőzés, az államhatár őrzése, a határrend fenntartása, a gyermek és ifjúságvédelem, a katasztrófa elhárítás, valamint a környezetvédelem érdekében önkéntes társadalmi tevékenységek működésében való részvétel.
  - *Szlovák Kisebbségi Önkormányzat, Alsópetény*: településen élő szlovák lakosság kulturális értekeinek megőrzése, szlovák nemzetiségi oktatás segítése a nevelési intézményben.

- b) önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonásra kerültek a településen működő szervezetek. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri kapcsolat kialakítása a HEP civil találkozó és közmeghallgatást szervez az Önkormányzat, melyre az érintettek meghívást kapnak. Ennek keretében a szervezetek megismerik az aktuális önkormányzati eseményeket. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Az egyházakkal közös fejlesztési előkészületek folynak a templom környezetében található emlékművel feltárással valamint felújításával kapcsolatban.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

- *Nézsza- Alsópetény- Legénd Közös Önkormányzati Hivatal*: három település önkormányzatainak hivatalaiból jött létre.

- „Nyugat - Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat”: gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása tizenharc

- „*Együtt a gyermekekért*” Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat: gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása tizenhat Pest és Nógrád megyei településen, köztük Alsópetényben is.

- *Intézményfenntartó Társulás óvodai ellátás biztosítására*: Alsópetény, Legénd, Nézsza községek Önkormányzatai által biztosítja mindhárom településen egy körzet keretében.

- *Szociális Szolgáltató Központ*: házi segítségnyújtást, és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának ellátása.

- c) a nemzeti önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Szlovák Nemzeti Önkormányzat a településen élő gyermekek számára nyújt támogatást óvodai és iskolai nevelésükhöz, oktatásukhoz kapcsolódóan.

- d) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Alsópetényi Polgárőr Egyesület: a falu lakossága, különös tekintettel az idősek közbiztonságának megteremtése, a bűncselekmények megelőzése, a gyermek és ifjúságvédelem.

- e) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.
Nem releváns.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- b) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program tervezete véleményezésre, javaslattevételeire meghirdetésre került a helyi hirdetőtáblán. Az érintett szervezeteket adatszolgáltatás és javaslattevételei kapcsán kerestük meg, vezetőik a képviselő-testületi ülés érintett napirendi pontjához meghívást kaptak.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálatát a képviselő-testület nyilvános ülésen tárgyalja, amelynek időpontjág a lakosság folyamatos észrevételezési, javaslattevételei lehetőségeit az önkormányzat biztosítja, intézkedéseibe beépíti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma, ugyanakkor nincs adósságcsokkentési támogatást igénylő lakos. Nem számottevő a közfoglalkoztatás.	Érintettek tájékoztatása az adósságkezelési szolgáltatásról. Bekapcsolódás a munkaügyi kirendeltség által szervezett közfoglalkoztatásba.
Gyermekek	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma viszonylag magas.	HHH Jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása a feltételeikről, kedvezményeikről. Megfelelő pályázati kiírás esetében pályázat beadás.
Nők	A gyermekek népközbemű és nyári felügyelete nem megoldott.	1. Igényfelmérés: bölcsődei ellátásra, nyári felügyeletre vonatkozóan. 2. Nyári felügyelet szervezése.
Idősek	Az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiataloké. Az idősek könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.	1. Igényfelmérés segítségadás terén a családszolgáltatók bevonásával. 2. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére. 1. Bűnmegelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával. 2. Pályázat térfelnyelők kamerarendszere.
Fogyatékkal élők	Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkről, igényeikről. Nem minden akadálymentesített. A járdák nem akadálymentesítettek, veszélyesek.	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családszolgáltató, háziorvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával. 1. Akadálymentesítés felmérése szakember révén. 2. Pályázat épületek, járdák akadálymentesítésére. 3. Közfoglalkoztatás keretében, önkéntesek összefogásával, for-profit szereplők bevonásával a járdák akadálymentesítésének megszervezése.

Jövőképzünk

Fontos számunkra, hogy a romák és mélyszegénységben élők életszínvonala nőjön: képzésekkel és tájékoztatással segíteni a munkába állásukat, támogatási formákról (pl. adósságkezelés) megfelelő kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő testi és lelki fejlődésének segítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök ellátására, biztonságukra. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkába állás, vagy visszatérés segítését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közfoglalkoztatásainak előmozdítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Közfoglalkoztatás szervezése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nem számottevő a közfoglalkoztatás.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása.
A célkitűzés egyéb dokumentumokai:	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról Közfoglalkoztatás szervezése a településen a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel együttműködve. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.
Az intézkedés tartalma:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés felelőse:	
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2023. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- álláskeresők száma - közfoglalkoztatásban részt vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- A munkahelyi kirendeltség által kiírt közfoglalkoztatási programok. - Támogatási forrás és önrész rendelkezésre állása.

Intézkedés sorszáma:

2.

Az intézkedés címe, megnevezése:

Tájékoztató adósságkezelési szolgáltatásról

A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma

Magas a lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma, ugyanakkor nincs adósságcsokkentési támogatást igénylő lakos.

megnevezése:	
Az intézkedéssel elérti kívánt cél:	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb dokumentumokkal:	- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról - 1993. évi LXXVIII. törvény a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról
Az intézkedés tartalma:	A lakásfenntartási támogatást igénybe vevők tájékoztatása/bevonása az adósságkezelési szolgáltatásba a családszolgáltatók segítségével.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma - az adósságkezelési szolgáltatásba bevont személyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal + családszolgáltatók - pénzügyi: központi + önkormányzati támogatás összege - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.

GYERMEKEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma viszonylag magas.
Az intézkedéssel elérti kívánt cél:	Hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb dokumentumokkal:	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról
Az intézkedés tartalma:	A szülők tájékoztatása a jogszabályváltozásról (HH, HHH) az új feltételekről, kedvezményekről, figyelmeztetésük a határidő lejártára.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. december 31.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - hátrányos helyzetű gyermekek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal + gyermekjóléti szolgálat munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.

NŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Gyermekek nyári szüneti étkeztetése, felügyelete
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Gyermekek nyári szüneti felügyelete, étkeztetése nem megoldott.
Az intézkedéssel elérti kívánt cél:	Nők munkába járásának megkönnyítése a nyári szünet alatt.
A célkitűzés összhangja egyéb dokumentumokkal:	- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről - 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról - Óvodai és általános iskolai pedagógia program
Az intézkedés tartalma:	igényfelmérés a szülők körében a nyári szünet ideje alatti étkeztetésre vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. május 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- óvodás/iskolai gyermekek száma - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az igények függvényében.

Az intézkedés sorszáma:	2.	Gyermek nyári felügyeletének megszervezése, lehetőség szerint pályázat révén.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Gyermek nyári szüneti étkeztetése, felügyelete	
A helyzelelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Gyermek nyári szüneti felügyelete, étkezése nem megoldott.	
Az intézkedéssel elért kívánt cél:	Nők munkába járásának megkönnyítése a nyári szünet alatt.	
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - 30/2013. (IV. 30.) EMMI rendelet a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2013. évben nyújtott támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól	
Az intézkedés tartalma:	Gyermek nyári étkeztetésének megszervezése, lehetőség szerint pályázat révén.	
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy	
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2023. június 30.	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igénylések száma - kiírt pályázatok száma	
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	humán: találó személyzet pénzügyi: térítési díj+ önkormányzati támogatás összege technikai: étkezésre alkalmas helyszín	
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az igények függvényében.	

IDŐSEK

Az intézkedés sorszáma:	1.	Gyermek nyári felügyeletének megszervezése, lehetőség szerint pályázat révén.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás időskorúak számára	
A helyzelelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Magas az időskorú nők száma.	
Az intézkedéssel elért kívánt cél:	Az időskorúak élethelyzetének javítása.	
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Időügyi Nemzeti Stratégia	
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés az idősek körében segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával.	
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy	
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. október 15.	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igénylések száma	
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - technikai: számítógép	

(humán, technikai):	penzügyi,
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás időskorúak számára
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Magas az időskorú nők száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak élethehelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Időügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) haztartási munkák elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2023. november 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igénylések száma - önkéntesek száma - segítségnyújtási esetek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: önkéntesek, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: ... - technikai: hólapát, fűnyíró, egyéb segítségnyújtáshoz szükséges eszközök
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Biztonságos település
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma	Az idősek könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.

megnevezése:	
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak biztonságérzetének javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Időügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Bűnmegeelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2020. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- előadások száma - résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgárőrség/rendőrség alkalmazottai - pénzügyi: ... - technikai: előadásra alkalmas helyszín
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, a szervezetek bevonása révén.
Intézkedés sorszáma:	4.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Biztonságos település
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az idősek könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak biztonságérzetének javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Időügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Pályázat térfigyelő kamerarendszere.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2023. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- pályázatok száma - térfigyelő kamerák száma

indikátor(ok):	
Az megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: pályázatíró munkatárs - pénzügyi: pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: számítógép
Az eredményeinek fenntarthatósága:	A kamerarendszer működtetése révén.

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Adathiány pótlása a fogyatékkal élőkrol
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkrol, igényeikrol.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A fogyatékkal élők élethelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, háziorvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- fogyatékkal élők száma - fogyatékosági típusok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: szakemberek, polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan az igényeknek megfelelő lehetőségek kialakításával.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Akadálymentes környezet
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nem minden közműtármény akadálymentesített.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Középületek akadálymentesség tétele.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Akadálymentesítés felmérése szakember révén.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2019. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- középületek száma - nem akadálymentesített középületek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: szakember - pénzügyi: szakértői díj - technikai: fényképezőgép, videokamera, számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan az akadálymentes megoldásokat igénybevételel.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Akadálymentes környezet
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nem minden közműtármény akadálymentesített.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Középületek akadálymentesség tétele.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Pályázás épületek, járdák akadálymentesítésére.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garانتálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében önkormányzatunk vállalja:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérését, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követését, dokumentálását, és mindezekről a településen élők, érintettek, partnerek rendszeres tájékoztatását,
- annak figyelemmel kísérését, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések esetleges új beavatkozások meghatározása, és az ezen tapasztalatok alapján szükséges-e felülvizsgálatát, a HEP IT aktualizálását,
- az esetleges változások beépítését a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítését véleményezésre, döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatását,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság előtárását, kommunikálását.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a képviselő-testület a partnerintézmények, érintettek bevonásával ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, megvalósítóinak.

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetértékelés következtetésében felárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés elvárt eredményi kívánó cél megnevezése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal (közvetlen előző intézkedésről)	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának kezdési időpontja	Az intézkedés megvalósításának befejezési időpontja	Az intézkedés megvalósításának mérési módszerei	Az intézkedés megvalósításának ellenőrzési módszerei
	Adóssághoz nem kötődő központosított költségvetés	Nem kötődő központosított költségvetés	Adóssághoz nem kötődő központosított költségvetés	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről
	Adóssághoz nem kötődő központosított költségvetés	Nem kötődő központosított költségvetés	Adóssághoz nem kötődő központosított költségvetés	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről
	Adóssághoz nem kötődő központosított költségvetés	Nem kötődő központosított költségvetés	Adóssághoz nem kötődő központosított költségvetés	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről	1997. évi LXXVIII. törvény az építési költségvetésről

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségét a programot napirendre tűző képviselő-testületi ülés révén biztosítjuk.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására az önkormányzat honlapja áll rendelkezésre, melynek révén tájékoztatjuk települési en előket a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megérteni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kiakktása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

A

- A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.
- Fejeli azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerjék és kövessék a HEP-ben foglaltakat.
  - Biztosítja, hogy az önkormányzat, és az intézményvezetők megkapják a HEP végrehajtásához szükséges felkészítést és segítséget.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővíthő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség-sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT-kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt, vagy ennél korábbi időpontban elvégzett felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a beavatkozási terület felelőse bemutatja a képviselő-testületnek az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Alsópetény Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Alsópetény Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 91/2018.(XII.17.) számú határozatával elfogadta.

Dátum: 2018. december 17.

Aláírás

Alsópetény Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: 2018. december 17.

Partner aláírás